

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2017

Yleistä

AKI-yhteisön työnjaon mukaisesti Pappisliiton tehtäväalueena on vastata ammattialansa identiteettiin, koulutukseen ja ammatilliseen toimintaan liittyvistä asioista sekä kansainvälisistä ammatillisista yhteyksistä. Toiminnan suuntaviivat ovat rakentuneet AKIn tulevaisuusasiakirjan ja Pappisliiton painopisteiden 2015–2018 pohjalle.

Pappisliiton hallitus kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa. Puheenjohtajana toimi Eija Nivala ja varapuheenjohtajana Petri Rask.

Vuoden papiksi valittiin Haminan kirkkoherra Juha Tanska, joka toimi vuoden loppuun Kirkon koulutuskeskuksen johtamiskouluttajana. Hänet palkittiin uusien toimintatapojen tuomisesta seurakuntatyöhön. Haminan seurakunta on kehittänyt kirkkoherransa johdolla työyhteisöä ja laatinut yhteisen toimintastrategian hyödyntäen Voimauttavan valokuvan menetelmää.

1. Jäsenten rekrytointi

Pappisliiton kokonaisjäsenmäärä oli 4403 vuoden 2017 lopussa ja se oli vähentynyt 105 hengellä (4508). Täyttä jäsenmaksua maksaneiden määrä oli 2094 ja se oli vähentynyt 18 hengellä (2112). Liittyneitä ja eronneita oli vuoden aikana seuraavasti (eronneet suluissa, jälkimmäinen luku = erotetut):

	2017	2016	2015	2014	2013
Varsinaiset jäsenet	49 (27+1= 28)	62 (41+6= 47)	78 (39+8=47)	62 (29+11)	73 (32)
Maisterijäs.	38 (2)	29 (11)	40 (1+1=2)	28 (4)	18 (3)
Kandidaattijäs.	1				
Kaksoisjäs.	4 (4)	7 (1)	3 (4)	2 (2+7)	5 (3)
Eläkeläisjäs.	0 (26)	0 (23)	4 (32)	2 (29)	1 (29)
Opiskelijajäs.	58 (45)	119 (63)	131 (64)	111 (53)	174 (51)
Yhteensä	150 (104+1=105)	217 (135+6=141)	256 (140+9=149)	205 (117+18)	271 (118)

Liittyneiden opiskelijoiden määrä on pudonnut noin puolella, mitä selittää kesällä perustettu Teologiliitto. Teologiliitto on saanut puolessa vuodessa 47 opiskelijajäsentä. Pappisliitosta on siirtynyt Teologiliittoon

kaksi varsinaista jäsentä, seitsemän maisterijäsentä, yksi kaksoisjäsen, yksi eläkeläisjäsen ja 18 opiskelijajäsentä. Näitä ei ole kirjattu eronneisiin.

Vuoden aikana ei järjestetty jäsenkampanjoita. Täyttä jäsenmaksua maksavien vuosittainen vähentyminen johtuu siitä, että eläkkeelle siirtyy enemmän jäseniä kuin uusia liittyy.

2. Pappisliitto 100 vuotta

Toimintavuoden aikana jatkettiin Pappisliiton vuonna 2018 vietettävän 100-vuotisjuhlan valmistelua. Papiston päivien ohjelmatyöryhmä kokoontui kuusi kertaa. Yksi kokoontumisista oli kahden päivän mittainen. Päivien teemana on yhteisöllisyys ja vuorovaikutus, tunnuksiksi muotoutui Ihan pappina. Päivät järjestetään Finlandia-talossa 3.-4.10.2018.

Historiateoksen kirjoittaja dosentti Esko M. Laine jatkoi työtään koko vuoden. Historiatoimikunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa puheenjohtaja Esko Jossaksen johdolla.

Pappismatrikkelin suunnittelu aloitettiin työryhmässä, joka koostui Espoon, Porvoon ja Mikkelin hiippakuntien notaareista sekä toimiston väestä. Työryhmään kuuluivat myös yhteistyökumppanin Mediaviisi Oy:n edustajat. Puheenjohtajana toimi Pilvi Keravuori ja matrikkelin päätoimittajana Merja Laaksamo. Matrikkelityöryhmä kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa. Tietojen keräämisen piti alkaa marraskuun lopulla, mutta se viivästyti teknisten ongelmien vuoksi ja siirtyi seuraavalle vuodelle.

3. Koulutuspolitiikka ja opiskelijatoiminta

Asiantuntijan apuna Pappisliiton opiskelijatoiminnassa toimii opiskelijatoimikunta. Opiskelijajäseniin oltiin vuoden aikana yhteydessä mm. kesätyöinfojen ja rekrytointitilaisuuksien kautta. Syksyllä asiantuntija osallistui aktiivisesti uusille opiskelijoille suunnattuihin tapahtumiin. Helsingissä tarjottiin tiedekunnan tutoreille infotilaisuus aamupalan yhteydessä. Yhdessä muiden akavalaisten ammattiliittojen kanssa osallistuttiin isoihin fuksitapahtumiin. Liitto oli näkyvästi mukana kaikkien teologisten ainejärjestöjen vuosijuhlissa, ylläpitäen myös neuvonta- ja esittelypistettä vuosijuhlapäivinä. Hallituksille järjestettiin saunailta vuoden alussa. Liiton järjestämälle teologiristeilylle osallistui noin 160 teologian opiskelijaa.

Hyviä yhteistyösuhteita tiedekuntien keskeisiin tiedekuntien ja ainejärjestöjen henkilöihin ylläpidettiin. Yhteyksiä tiedekuntiin vaalittiin myös mm. valmistuneiden juhlien kahvitarjoiluiden muodossa. Opiskelijatoimikunnan jäsenet toimivat liiton kontaktihenkilöinä omissa

opiskelijayhteisöissään ja kirjoittivat Cruxin opiskelijavinkkeleit. Liiton opiskelijajäsenistä koottu joukkue osallistui ammattiyhdistysten jalkapalloturnaukseen AKI-liittojen nimellä.

Koulutuspoliittista edunvalvontaa tehtiin erityisesti Kirkon teologikoulutustoimikunnassa ja Akavan koulutus- ja työvoimapolitiittisessa toimikunnassa.

Toiminta täytti sille asetetut tavoitteet. Yhteistyö ainejärjestöjen, yliopiston henkilökunnan kuin muidenkin sidosryhmien kanssa on erittäin toimivaa. Pappisliitto on arvostettu toimija, jonka asiantuntemukseen luotetaan. Uusia toimintamuotoja ja ideoita kehitetään jatkuvasti. Liitto tavoittaa opiskelijat kohtuullisesti ja Pappisliitto on tunnettu opiskelijoiden keskuudessa. Liitolla on ammattiliitoksi poikkeuksellisen hyvä näkyvyys opiskelijoiden keskuudessa. Liiton jalkautuminen myös vapaa-ajan tapahtumissa teologiristeilystä urheilutapahtumiin edistää tunnettavuutta merkittävästi.

Uusien opiskelijoiden rekrytointi liiton jäseniksi varhaisessa vaiheessa on osoittautunut tehokkaimmaksi tavaksi rekrytoida uusia jäseniä. Opiskelijajäseneksi liittyi selvästi vähemmän opiskelijoita kuin edeltävinä vuosina. Selittäviä tekijöitä lienee historiallisen pieni määrä Helsingissä aloittaneita uusia opiskelijoita sekä teologiliiton perustaminen, joka vei osan uusista jäsenistä. Opiskelijaesitteen puuttuminen lienee myös vaikuttanut tulokseen. Strategista pohdintaan jäsenrekrytointiin kohdalla lienee syytä tehdä.

4. Liiton talous

Liiton talous toteutui suunnitelman mukaisesti. Jäsenmaksut säilyivät entisellään. Ylijäämää jäi suunnitellusti kattamaan Akavatalon remontista aiheutuneita kuluja. Kulujen kattaminen ajoittuu viidelle vuodelle.

Luottamusmiehenä toimimista palkittiin myöntämällä luottamusmiehille jäsenmaksualennus portaittain edustettavien määrän mukaan.

5. Johtajuuden ja työyhteisötaitojen tukeminen

Kirkkoherroille järjestettiin neljäs Koulutusta ja vertaistukea –risteily, jolle osallistui 34 kirkkoherraa eri puolilta Suomea. Koulutuksen teemat olivat Palautteen antaminen, Esimiehen jaksaminen, Johtamisen erityiskysymyksiä sekä ajankohtaisasiat. Kouluttajina toimivat työ- ja organisaatiopsykologian erityispsykologi Anita Rintala-Rasmus, kehittämiskonsultti Sami Lahtiluoma, toiminnanjohtaja Jussi Junni, apulaistoiminnanjohtaja Merja Laaksamo ja liiton puheenjohtaja Eija

Nivala. Kirkkoherroille suunnattu risteily sai positiivisen vastaanoton. Aiheet koettiin tarpeellisiksi ja keskustelu oli innostunutta.

Lähiesimiehille suunnattua koulutustilaisuutta alettiin suunnitella, mutta toteutus siirtyi seuraavan vuoden huhtikuulle.

6. Jäsenten tukeminen muuttuvassa toimintaympäristössä

Kannanotto papinvirkojen säilyttämisestä seurakunnissa julkistettiin alkuvuodesta. Virkojen määrää ei nykytilanteessa voi määritellä, koska seurakunnat ovat niin erilaisia väestöpohjaltaan ja toimintatavoiltaan. Uudessa kannanotossa esitetään kriteereitä, joiden perusteella virkojen tarvetta voidaan arvioida.

Huhtikuussa Pappisliitto antoi kannanoton Papin osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan. Kannanoton taustalla oli julkisuudessa alkanut keskustelu siitä, voiko pappi osallistua mielenosoituksiin.

AKIn hakema KIILA-kuntoutuskurssi papeille ja kanttoreille hyväksyttiin, mutta Kelan kriteerit täyttäviä hakijoita ei tullut tarpeeksi, joten kurssi jouduttiin peruuttamaan. Apulaistoiminnanjohtaja osallistui viimeisen TYK-kuntoutuksen yhteistyöpäivään. Liitto sai kiitosta kurssien hakemisesta, sillä kuntoutus nähtiin erittäin tarpeellisena. Kuntoutus tarjoaa tilaisuuden myös kaivattuun vertaistukeen, kokemusten jakamiseen ja toiminnan kehittämiseen.

7. Kollegiaalisuus ja alaostotoiminta

Pappisliitolla on 20 alueellista ja yhdeksän valtakunnallista alaostoa sekä ruotsinkielinen Finlands svenska prästförbund (Borgå stift). Alaostojen erikseen anottavan 570 euron lisämäärärahan suuremman tapahtuman järjestämistä varten sai 12 alaostoa, joista viisi oli valtakunnallisia.

Kollegiaalisuuden merkitystä pidettiin esillä alaostokirjeissä ja jäsenten tapaamisissa. Liiton edustajat vierailivat alaostotapaamisissa seuraavasti: Satakunnan teologit, KirkKauEs, Vankilapapit, Sairaalapapit, Helsingin papit, Salon Annat ja Laurit, Pohjois-Karjalan alaostasto, Etelä-Pohjanmaan papit ja Finlands svenska prästförbund. Vankilapappien kanssa on kokoonnuttu vuoden aikana muutaman kerran pohtimaan heidän tilannettaan. Lisäksi järjestettiin Pappisliiton jäsenille jäsentilaisuus Turun kirkkopäivillä Viis papeista –yhtyeen vauhdittamana.

Marraskuussa järjestettiin AKIn jäsenille jäsentilaisuus ruokailun ja saunomisen merkeissä Maata Näkyvissä festareiden yhteydessä. Tilaisuus järjestettiin yhteistyössä KNT:n kanssa tapahtuma-alueen ulkopuolella.

Noin puolet alueellisista alaosastoista toimii edelleen aktiivisesti, samoin valtakunnalliset alaosastot. Joidenkin alueellisten alaosastojen toiminta on vähitellen hiipunut, esimerkiksi Lapin pappien alaosastosta tai Raahen rovastikunnan papeista ei ole vähään aikaan kuulunut mitään. Rautalammin alaosasto on lopettanut toimintansa. Alaosastojen tukea haki muutama alaosasto vähemmän kuin aiempina vuosina. Valtakunnallisista alaosastoista Järjestöpapeilla ei ole toimintaa tällä hetkellä.

8. Ammatillinen koulutus ja opintomatkat

Pappisliitto järjesti maaliskuussa opintomatkan Nicaraguaan ja El Salvadoriin. Opintomatkan tavoitteena oli syventää tietoa Latalaisen Amerikan uskonnollisuudesta. Erityisesti perehdyttiin vapautuksen teologiaan sekä tutustuttiin Oscar Romeron elämäntyöhön ja hänen vaikutukseensa katolisen kirkon elämässä. El Salvadorissa osallistuttiin TT Heli Inkisen väitöskirjan espanjankieliseen julkistamistilaisuuteen, joka keräsi paikalle lähes koko maan piispa- ja pappiskunnan. Matkalle osallistui 17 henkilöä sekä matkanjohtajina toimineet kirkkoherra Riku Laukkanen ja Merja Laaksamo.

Syyskuussa järjestettiin opintomatka Armeniaan. Opintomatkan tavoitteena oli perehtyä varhaisen kristinuskon leviämiseen ja teologiseen muotoutumiseen sekä uskonnolliseen ja kulttuurikontekstiin. Tutustuttiin myös Sevanin pappisseminaariin ja paikalliseen pappiskoulutukseen. Matkalle osallistui 15 henkeä sekä matkanjohtajina toimineet kehityskonsultti Marianne Tillman ja Merja Laaksamo.

9. Kansainvälinen toiminta

Nordiska Prästförbundens Samarbetsorgan NPS

NPS-kokous pidettiin kesäkuussa Ruotsissa. Kokouspaikkana oli Tukholma ja paikallisen pappisliiton Kyrkanin uudet toimitilat. Kokouksessa käsiteltiin pohjoismaisten pappisliittojen ajankohtaisia asioita sekä kuultiin Kyrkanin äskettäin päättyneistä sopimusneuvotteluista. Pappisliiton edustajat kokouksessa olivat Stina Lindgård, Jussi Junni ja Merja Laaksamo. Suomi on NPS:n puheenjohtajamaa vuosina 2017–2018. NPS:n puheenjohtajana toimii Prästförbundetin puheenjohtaja Stina Lindgård.